

Luk

Chapter 24

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

1 τῆ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων, ὄρθρου βαθέως, ἐπὶ
-dinten lajeng sepisan saking Sabat ènjing-ènjing-sanget sanget dhateng
[G3588](#) [G1161](#) [G1520](#) [G3588](#) [G4521](#) [G3722](#) [G0901](#) [G1909](#)

τὸ μνημα ἦλθον, φέρουσαι ἃ ἠτοίμασαν
-pasaréan pasaréan rawuh mbeta punapa-ingkang sampun-dipun-cawisaken
[G3588](#) [G3418](#) [G2064](#) [G5342](#) [G3739](#) [G2090](#)

ἄρώματα,
rempah-rempah
[G0759](#)

Ananging bareng dina kapisan ing minggu iku, ing wayah esuk umun-umun, wong-wong wadon mau padha menyang ing pasarean, karo nggawa anggi-anggi kang wis dicawisake.

2 εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκλιμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου.
manggihaken lajeng -sela sela dipun-gulèng saking -pasaréan pasaréan
[G2147](#) [G1161](#) [G3588](#) [G3037](#) [G0617](#) [G0575](#) [G3588](#) [G3419](#)

Watune tinemu wis kaglimpangake saka ing pasarean.

3 εἰσελθοῦσαι δὲ, οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.
mlebet lajeng mboten manggihaken -layon layon saking Gusti Yésus
[G1525](#) [G1161](#) [G3756](#) [G2147](#) [G3588](#) [G4983](#) [G3588](#) [G2962](#) [G2424](#)

Bareng padha lumebu, layone Gusti Yesus ora ketemu.

4 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου,
lan dados wonten-ing -wekdal bingung piyambakipun-sedaya bab punika
[G2532](#) [G1096](#) [G1722](#) [G3588](#) [G0639](#) [G0846](#) [G4012](#) [G3778](#)

καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐταῖς, ἐν ἐσθῆτι
lan mirsanana tiyang-priya kalih jumeneng piyambakipun-sedaya wonten-ing rasukan
[G2532](#) [G3708](#) [G0435](#) [G1417](#) [G2186](#) [G0846](#) [G1722](#) [G2066](#)

ἄστραπτουσίη.
mencorong
[G0797](#)

Nalika lagi padha ngadeg kalawan kuwur atine marga saka kaanan kang mangkono iku, dumadakan ana priya loro padha jumeneng ing cedhake, pangagemane mancorong.

5 ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν, καὶ κλινουσῶν τὰ
ajrih lajeng dados piyambakipun-sedaya lan ndhungkluk -pasuryan
[G1719](#) [G1161](#) [G1096](#) [G0846](#) [G2532](#) [G2827](#) [G3588](#)

πρόσωπα εἰς τὴν γῆν, εἶπαν πρὸς αὐτάς, Τί
pasuryan dhateng -siti siti ngandika dhateng piyambakipun-sedaya Kenging-punapa
[G4383](#) [G1519](#) [G3588](#) [G1093](#) [G3004](#) [G4314](#) [G0846](#) [G5101](#)

ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν?
madosi -ingkang gesang wonten-antawis -tiyang pejah
[G2212](#) [G3588](#) [G2198](#) [G3326](#) [G3588](#) [G3498](#)

Wong-wong mau padha wedi lan padha tumungkul. Nanging priya loro mau nuli padha ngandika mangkene:
"Yagene, dene kowe padha nggoleki Kang Gesang ana ing antarane wong mati?"

- 6 οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλὰ ἠγέρθη! μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν
Mboten wonten ngriki nanging sampun-wungu Kémutana kados sampun-ngandika
[G3756](#) [G1510](#) [G5602](#) [G0235](#) [G1453](#) [G3403](#) [G5613](#) [G2980](#)
- ὁμῖν, ἔτι ὧν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ,
panjenengan-sedaya nalika taksih wonten-ing -tanah Galiléa
[G4771](#) [G2089](#) [G1510](#) [G1722](#) [G3588](#) [G1056](#)

Panjenengane ora ana ing kene, wis wungu. Elinga marang apa kang wus kapangandikakake marang kowe kabeh, nalika isih ana ing tanah Galilea,

- 7 λέγων τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ὅτι, δεῖ παραδοθῆναι εἰς
ngandika -Putra Putra saking manungsa bilih kedah dipun-pasrahaken wonten-ing
[G3004](#) [G3588](#) [G5207](#) [G3588](#) [G0444](#) [G3754](#) [G1163](#) [G3860](#) [G1519](#)
- χεῖρας ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν, καὶ σταυρωθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ
asta tiyang-tiyang dosa lan dipun-salib lan -ing kaping-tiga dinten
[G5495](#) [G0444](#) [G0268](#) [G2532](#) [G4717](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5154](#) [G2250](#)
- ἀναστῆναι.
wungu
[G0450](#)

yaiku, yen Putranging Manungsa pinasthi kaulungake marang tanganing wong-wong dosa lan banjur kasalib, sarta wungu ing telung dinane."

- 8 καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ.
lan kэмut -pangandika pangandika Panjenenganipun
[G2532](#) [G3403](#) [G3588](#) [G4487](#) [G0846](#)

Wong-wong wadon mau iya nuli kelingan marang pangandikane Gusti Yesus iku.

- 9 καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου, ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα
lan wangsul saking -pasaréan pasaréan matur-sedaya bab-punika sedaya
[G2532](#) [G5290](#) [G0575](#) [G3588](#) [G3419](#) [G0518](#) [G3778](#) [G3956](#)
- τοῖς ἔνδεκα, καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς.
dhateng sewelas lan sedaya -tiyang sanèsipun
[G3588](#) [G1733](#) [G2532](#) [G3956](#) [G3588](#) [G3062](#)

Lan sabaline saka ing pasarean, banjur padha nyritakake iku kabeh marang sakabat sawelas lan marang sadulur liyane kabeh.

- 10 ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία, καὶ Ἰωάννα, καὶ Μαρία
inggih lajeng -piyambakipun Magdaléna Maria lan Yohana lan Maria
[G1510](#) [G1161](#) [G3588](#) [G3094](#) [G3137](#) [G2532](#) [G2489](#) [G2532](#) [G3137](#)
- ἡ Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς, ἔλεγον πρὸς
-ibunipun Yakobus lan -para sanèsipun kaliyan piyambakipun-sedaya matur dhateng
[G3588](#) [G2385](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3062](#) [G4862](#) [G0846](#) [G3004](#) [G4314](#)
- τοὺς ἀποστόλους ταῦτα.
-para rasul bab-punika
[G3588](#) [G0652](#) [G3778](#)

Dene wong-wong wadon mau yaiku Maryam saka Magdala, lan Yohana sarta Maryam ibune Yakobus, tuwin wong-wong wadon liyane kang padha bebarengan uga nyritani marang para rasul.

11 καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος
lan katingal wonten-ngarsanipun piyambakipun-sedaya kados omongan-kosong
[G2532](#) [G5316](#) [G1799](#) [G0846](#) [G5616](#) [G3026](#)

τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἠπίστουν αὐταῖς.
-pangandika pangandika punika lan mboten-pitados piyambakipun-sedaya
[G3588](#) [G4487](#) [G3778](#) [G2532](#) [G0569](#) [G0846](#)

Nanging tembung-tembunge iku dianggep ngayawara, padha ora ngandel marang wong-wong wadon iku.

12 Ὁ δὲ Πέτρος, ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον,
-Piyambakipun nanging Pétrus jumeneng mlajeng dhateng -pasaréan pasaréan
[G3588](#) [G1161](#) [G4074](#) [G0450](#) [G5143](#) [G1909](#) [G3588](#) [G3419](#)

καὶ παρακύψας, βλέπει τὰ ὀθόνια μόνα, καὶ ἀπήλθεν, πρὸς
lan njinguk ningali -kain-mori kain-mori piyambak lan kesah dhateng
[G2532](#) [G3879](#) [G0991](#) [G3588](#) [G3608](#) [G3441](#) [G2532](#) [G0565](#) [G4314](#)

αὐτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός.
piyambakipun gumun -punapa sampun-dados
[G0848](#) [G2296](#) [G3588](#) [G1096](#)

Ewasamono Petrus banjur ngadeg lan mangkat rerikatan menyang ing pasarean. Bareng nginguk manjero, mung weruh ulese thok. Nuli lunga lan mikir-mikir, apa ta kira-kira sing mentas kalakon iku.

13 Καὶ ἰδοὺ, δύο ἐξ αὐτῶν, ἐν αὐτῇ τῇ
Lan mirsanana kalih saking piyambakipun-sedaya wonten-ing dinten-punika -ing
[G2532](#) [G3708](#) [G1417](#) [G1537](#) [G0846](#) [G1722](#) [G0846](#) [G3588](#)

ἡμέρα, ἦσαν πορευόμενοι εἰς κώμην ἀπέχουσαν, σταδίου ἐξήκοντα ἀπὸ
dinten sampun mlampah dhateng dhésa tebihipun stadion sewidak saking
[G2250](#) [G1510](#) [G4198](#) [G1519](#) [G2968](#) [G0568](#) [G4712](#) [G1835](#) [G0575](#)

Ἱερουσαλήμ, ἧ ὄνομα Ἴμμαοῦς;
Yérusalèm ingkang namanipun Emaus
[G2419](#) [G3739](#) [G3686](#) [G1695](#)

Ing dina iku uga ana wong loro, panunggalane para sakabat, padha menyang ing desa kang aran Emaus, dohe saka ing Yerusalem watara pitung mil.

14 καὶ αὐτοὶ ὠμίλου πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν
lan piyambakipun-sedaya rerasan antawisipun sesami bab sedaya -kadadosan
[G2532](#) [G0846](#) [G3656](#) [G4314](#) [G0240](#) [G4012](#) [G3956](#) [G3588](#)

συμβεβηκότων τούτων.
kadadosan punika
[G4819](#) [G3778](#)

Wong loro mau padha rasanan bab kabeh kang mentas kalakon.

15 καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ ὀμιλεῖν αὐτοῦς καὶ συζητεῖν,
lan dados wonten-ing -wekdal rerasan piyambakipun-sedaya lan pirembungan
[G2532](#) [G1096](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3656](#) [G0846](#) [G2532](#) [G4802](#)

καὶ αὐτὸς Ἰησοῦς, ἐγγίσας, συνεπορεύετο αὐτοῖς;
lan Panjenenganipun Yésus nyedhak mlampah-sareng piyambakipun-sedaya
[G2532](#) [G0846](#) [G2424](#) [G1448](#) [G4848](#) [G0846](#)

Nalika lagi padha rembugan lan bebantahan, Gusti Yesus piyambak rawuh nyelaki lan banjur nyarengi ing lakune.

16 οί δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ
 -mripat nanging mripat piyambakipun-sedaya dipun-cegah saking supados-mboten
[G3588](#) [G1161](#) [G3788](#) [G0846](#) [G2902](#) [G3588](#) [G3361](#)

ἐπιγνῶναι αὐτόν.
 wanuh Panjenenganipun
[G1921](#) [G0846](#)

Nanging wong mau mripate padha kalimputan, mulane padha pangling karo Panjenengane.

17 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι
 ngandika lajeng dhateng piyambakipun-sedaya Punapa -pangandika pangandika punika
[G3004](#) [G1161](#) [G4314](#) [G0846](#) [G5101](#) [G3588](#) [G3056](#) [G3778](#)

οὐς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες? καὶ
 ingkang ranjenengan-sedaya-rembugi antawisipun sesami mlampah lan
[G3739](#) [G0474](#) [G4314](#) [G0240](#) [G4043](#) [G2532](#)

ἐστάθησαν, σκυθρωποί?
 mandheg sedhih
[G2476](#) [G4659](#)

Gusti Yesus tumuli ngandika marang wong loro iku: "Apa sing padha kokrembug sajrone lumaku iki?" Banjur padha mandheg kalawan sedhih.

18 ἀποκριθεὶς δὲ, εἶς ὀνόματι Κλεοπᾶς εἶπεν πρὸς αὐτόν,
 mangsuli lajeng setunggal namanipun Κλέοπας ngandika dhateng Panjenenganipun
[G0611](#) [G1161](#) [G1520](#) [G3686](#) [G2810](#) [G3004](#) [G4314](#) [G0846](#)

Σὺ μόνος παροικεῖς Ἰερουσαλήμ? καὶ οὐκ ἔγνωσ τὰ γενόμενα
 Panjenengan piyambak tiyang-manca Yérusalèm lan mboten uninga -bab kadadosan
[G4771](#) [G3441](#) [G3939](#) [G2419](#) [G2532](#) [G3756](#) [G1097](#) [G3588](#) [G1096](#)

ἐν αὐτῇ, ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις?
 wonten-ing piyambakipun wonten-ing -dinten dinten punika
[G1722](#) [G0846](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2250](#) [G3778](#)

Kang siji kang jenenge Kleopas, mangsuli: "Punapa namung Panjenengan piyambak tiyang manca ing Yerusalem, ingkang boten uninga bab ingkang mentas kelampahan wonten ing ngriku ing salebetipun sawatawis dinten punika?"

19 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ποῖα? οἱ δὲ εἶπαν
 lan ngandika piyambakipun-sedaya Punapa -piyambakipun-sedaya lajeng matur
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G4169](#) [G3588](#) [G1161](#) [G3004](#)

αὐτῷ, Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζαρηνοῦ, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ,
 Panjenenganipun -Bab bab Yésus -saking Nazaret ingkang dados priya
[G0846](#) [G3588](#) [G4012](#) [G2424](#) [G3588](#) [G3479](#) [G3739](#) [G1096](#) [G0435](#)

προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ, καὶ λόγῳ, ἐναντίον τοῦ
 nabi kwénéng wonten-ing pandamel lan pangandika wonten-ngarsanipun -Gusti
[G4396](#) [G1415](#) [G1722](#) [G2041](#) [G2532](#) [G3056](#) [G1726](#) [G3588](#)

Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ;
 Allah lan sedaya -tiyang rakyat
[G2316](#) [G2532](#) [G3956](#) [G3588](#) [G2992](#)

Paring wangsulane: "Lelakon apa ta iku?" Unjoke kang kadangu: "Lelampahanipun Sang Yesus Nasarani, ingkang jumeneng nabi, ingkang kuwaos ing pandamel saha ing pangandika wonten ing ngarsaning Allah sarta wonten ing ngajengipun bangsa kula sadaya.

- 20 ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ
 kados-pundi lan nyerahaken Panjenenganipun -para imam-agung lan -para
[G3704](#) [G5037](#) [G3860](#) [G0846](#) [G3588](#) [G0749](#) [G2532](#) [G3588](#)
- ἄρχοντες ἡμῶν, εἰς κρίμα θανάτου, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.
 pangageng kula-sedaya dhateng paukuman pejah lan nyalib Panjenenganipun
[G0758](#) [G1473](#) [G1519](#) [G2917](#) [G2288](#) [G2532](#) [G4717](#) [G0846](#)

Nanging para pangajengipun imam saha para pangageng kula sami ngulungaken Panjenenganipun dhateng ing paukuman pejah, lajeng dipun salib.

- 21 ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτός ἐστιν, ὁ μέλλων
 kula-sedaya lajeng ngarep-arep bilih Panjenenganipun inggih -ingkang badhé
[G1473](#) [G1161](#) [G1679](#) [G3754](#) [G0846](#) [G1510](#) [G3588](#) [G3195](#)
- λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ. ἀλλὰ γε καὶ σὺν πᾶσιν τούτοις, τρίτην
 nebus -bangsa Israèl nanging saestu ugi kaliyan sedaya punika kaping-tiga
[G3084](#) [G3588](#) [G2474](#) [G0235](#) [G1065](#) [G2532](#) [G4862](#) [G3956](#) [G3778](#) [G5154](#)
- ταύτην ἡμέραν ἄγει, ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο.
 punika dinten sampun-kalampah saking nalika bab-punika dados
[G3778](#) [G2250](#) [G0071](#) [G0575](#) [G3739](#) [G3778](#) [G1096](#)

Mangka kula sadaya kala rumiyin sami gadhah pangajeng-ajeng, inggih Panjenenganipun punika ingkang rawuh badhe ngluwaru bangsa Israel. Nanging sapunika sampun dumugi ing tigang dintenipun, sasampunipun punika wau sadaya kalampahan.

- 22 ἀλλὰ καὶ γυναῖκές τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς.
 nanging ugi tiyang-èstri sawetawis saking kula-sedaya ndadosaken-kaget kula-sedaya
[G0235](#) [G2532](#) [G1135](#) [G5100](#) [G1537](#) [G1473](#) [G1839](#) [G1473](#)
- γενόμενοι ὀρθριναὶ ἐπὶ τὸ μνημεῖον,
 sampun ènjing-ènjing dhateng -pasaréan pasaréan
[G1096](#) [G3720](#) [G1909](#) [G3588](#) [G3419](#)

Namung kemawon lajeng wonten tiyang estri sawatawis panunggilan kula ingkang sami damel kaget kula: Enjing umun-umun sampun sami dhateng ing pasarean,

- 23 καὶ μὴ εὐροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἦλθον λέγουσαι καὶ
 lan mboten manggihaken -layon layon Panjenenganipun rawuh matur ugi
[G2532](#) [G3361](#) [G2147](#) [G3588](#) [G4983](#) [G0846](#) [G2064](#) [G3004](#) [G2532](#)
- ὄπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακέαι, οἱ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν.
 wedal malaikat ningali ingkang matur Panjenenganipun gesang
[G3701](#) [G0032](#) [G3708](#) [G3739](#) [G3004](#) [G0846](#) [G2198](#)

layonipun boten pinanggih. Lajeng sami wangsul, cariyos, bilih sami sumerep malaekat, ingkang sami ngandika, bilih Panjenenganipun gesang.

- 24 καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ
 lan kesah sawetawis -saking-antawis kaliyan kula-sedaya dhateng -pasaréan
[G2532](#) [G0565](#) [G5100](#) [G3588](#) [G4862](#) [G1473](#) [G1909](#) [G3588](#)
- μνημεῖον, καὶ εὖρον οὕτως, καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον;
 pasaréan lan manggihaken kados-mekaten kados ugi -para tiyang-èstri matur
[G3419](#) [G2532](#) [G2147](#) [G3779](#) [G2531](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1135](#) [G3004](#)
- αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον.
 Panjenenganipun nanging mboten ningali
[G0846](#) [G1161](#) [G3756](#) [G3708](#)

Nunten wonten kanca kula sawatawis ingkang sami dhateng pasarean, dene pinanggihipun pancen leres ingkang dipun cariyosaken para tiyang estri wau, nanging boten sami sumerep Panjenenganipun."

25 καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς αὐτούς, ὦ ἀνόητοι καὶ
lan Panjenenganipun ngandika dhateng piyambakipun-sedaya Dhuh kirang-nalar lan
[G2532](#) [G0846](#) [G3004](#) [G4314](#) [G0846](#) [G5599](#) [G0453](#) [G2532](#)

βραδεῖς τῆ καρδία τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς
kebatènan -ing manah saking pitados tumrap sedaya punapa-ingkang
[G1021](#) [G3588](#) [G2588](#) [G3588](#) [G4100](#) [G1909](#) [G3956](#) [G3739](#)

ἐλάλησαν οἱ προφῆται.
para-nabi-sampun-ngandika -para nabi
[G2980](#) [G3588](#) [G4396](#)

| Gusti Yesus tumuli ngandika marang wong-wong mau: "Heh wong kang padha tanpa budi lan kang randhat ing pamikir, temah ora pracaya marang samubarang kabeh, kang wis kapangandikakake dening para nabi!

26 οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν? καὶ εἰσελθεῖν
Punapa-sanes bab-punika kedah nandhang-sangsara -Sang Kristus lan lumebet
[G3780](#) [G3778](#) [G1163](#) [G3958](#) [G3588](#) [G5547](#) [G2532](#) [G1525](#)

εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ?
wonten-ing -kamulyaning kamulyan Panjenenganipun
[G1519](#) [G3588](#) [G1391](#) [G0846](#)

| Sang Kristus apa ora pinasthi nandhang iku mau kabeh, banjur lumebet ing kamulyane?"

27 καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν,
lan wiwit saking Musa lan saking sedaya -para nabi
[G2532](#) [G0756](#) [G0575](#) [G3475](#) [G2532](#) [G0575](#) [G3956](#) [G3588](#) [G4396](#)

διερμήνευσεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ
nerangaken piyambakipun-sedaya wonten-ing sedaya -Kitab-Suci Kitab-Suci -bab bab
[G1329](#) [G0846](#) [G1722](#) [G3956](#) [G3588](#) [G1124](#) [G3588](#) [G4012](#)

ἐαυτοῦ.
Panjenenganipun-piyambak
[G1438](#)

| Tumuli padha diparingi katrangan bab sabarang kang wis katulisan ing Kitab Suci kabeh tumrap Panjenengane, wiwit kitab-kitabe Nabi Musa lan kitab-kitabe para nabi.

28 Καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἔπορεύοντο, καὶ αὐτὸς
Lan nyedhak wonten-ing -dhésa dhésa ingkang dipun-tuju lan Panjenenganipun
[G2532](#) [G1448](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2968](#) [G3757](#) [G4198](#) [G2532](#) [G0846](#)

προσεποιήσατο πορρώτερον πορεύεσθαι.
nedya langkung-tebih tindak
[G4364](#) [G4206](#) [G4198](#)

| Bareng wis cedhak ing desa kang kaparanan, Gusti Yesus kaya-kaya arep nglajengake tindake.

29 καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν, λέγοντες, Μείνον μεθ' ἡμῶν,
lan ndesek Panjenenganipun matur Kersaa-lerem kaliyan kula-sedaya
[G2532](#) [G3849](#) [G0846](#) [G3004](#) [G3306](#) [G3326](#) [G1473](#)

ὅτι πρὸς ἐσπέραν ἐστὶν, καὶ κέκλικεν ἤδη ἡ ἡμέρα.
amargi sampun-sonten sonten sampun lan sampun-condong sampun -dinten dinten
[G3754](#) [G4314](#) [G2073](#) [G1510](#) [G2532](#) [G2827](#) [G2235](#) [G3588](#) [G2250](#)

καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς.
lan mlebet supados lerem kaliyan piyambakipun-sedaya
[G2532](#) [G1525](#) [G3588](#) [G3306](#) [G4862](#) [G0846](#)

| Nanging dicandhet dening wong-wong mau, unjuke: "Kula aturi kendel wonten ing griya kula, awit sampun ngajengaken dalu, surya sampun serap." Panjenengane iya banjur lumebet karo wong-wong mau.

30 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ'
lan dados wonten-ing -wekdal lenggah-nedha Panjenenganipun kaliyan
[G2532](#) [G1096](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2625](#) [G0846](#) [G3326](#)

αὐτῶν, λαβῶν τὸν ἄρτον εὐλόγησεν, καὶ κλάσας, ἐπεδίδου
piyambakipun-sedaya mendhet -roti roti mberkahi lan medhot maringi
[G0846](#) [G2983](#) [G3588](#) [G0740](#) [G2127](#) [G2532](#) [G2806](#) [G1929](#)

αὐτοῖς.
piyambakipun-sedaya
[G0846](#)

Bareng lenggah arep dhahar bebarengan, nuli mundhut roti, diberkahi banjur dicuwil-cuwil, diparingake marang karone.

31 αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέγνωσαν
piyambakipun-sedaya lajeng dipun-bikak -mripat mripat lan wanuh
[G0846](#) [G1161](#) [G1272](#) [G3588](#) [G3788](#) [G2532](#) [G1921](#)

αὐτόν. καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν.
Panjenenganipun lan Panjenenganipun musna dados saking piyambakipun-sedaya
[G0846](#) [G2532](#) [G0846](#) [G0855](#) [G1096](#) [G0575](#) [G0846](#)

Nalika iku mripate banjur kabuka, temah ora pangling karo Panjenengane, nanging Gusti Yesus banjur musna saka ing pandelenge.

32 καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους, Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν
lan matur antawisipun sesami Punapa-sanés -manah manah kula-sedaya
[G2532](#) [G3004](#) [G4314](#) [G0240](#) [G3780](#) [G3588](#) [G2588](#) [G1473](#)

καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν
murub sampun wonten-ing kula-sedaya nalika ngandika kula-sedaya wonten-ing
[G2545](#) [G1510](#) [G1722](#) [G1473](#) [G5613](#) [G2980](#) [G1473](#) [G1722](#)

τῇ ὁδῷ, ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς?
-margi margi nalika mbikak kula-sedaya -Kitab-Suci Kitab-Suci
[G3588](#) [G3598](#) [G5613](#) [G1272](#) [G1473](#) [G3588](#) [G1124](#)

Wong loro mau tumuli padha sapocapan mangkene: "Atiku rak wis padha ngangah-angah, nalika Panjenengane ngandika marang aku kabeh ana ing dalan lan nalika Panjenengane nerangake Kitab Suci marang kowe lan aku?"

33 Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ
Lan jumeneng jam-punika -ing jam wangsul dhateng Yérusalèm lan
[G2532](#) [G0450](#) [G0846](#) [G3588](#) [G5610](#) [G5290](#) [G1519](#) [G2419](#) [G2532](#)

εἶρον ἠθροισμένους τοὺς ἔνδεκα καὶ τοὺς σὺν
manggihaken kempal -para sewelas lan -tiyang-ingkang kaliyan
[G2147](#) [G4867](#) [G3588](#) [G1733](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4862](#)

αὐτοῖς,
piyambakipun-sedaya
[G0846](#)

Banjur padha ngadeg lan bali menyang Yerusalem. Ana ing kono padha nyumurupi sakabat sawelas padha kumpulan karo para sadulur-sadulur liyane,

34 λέγοντας, ὅτι ὄντως, ἠγέρθη ὁ Κύριος, καὶ ὤφθη Σίμωνι.
ngandika bilih saestu sampun-wungu -Gusti Gusti lan ngatingal Simon
[G3004](#) [G3754](#) [G3689](#) [G1453](#) [G3588](#) [G2962](#) [G2532](#) [G3708](#) [G4613](#)

sarta iku padha ngucap: "Gusti nyata yen wis wungu lan wis ngatingal marang Simon."

35 καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ
lan piyambakipun-sedaya nyariosaken -bab wonten-ing -margi margi lan
[G2532](#) [G0846](#) [G1834](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3598](#) [G2532](#)

ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ
kados-pundi dipun-wanuhi piyambakipun-sedaya wonten-ing -pandamel medhot saking
[G5613](#) [G1097](#) [G0846](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2800](#) [G3588](#)

ἄρτου.
roti
[G0740](#)

Wong loro mau iya tumuli nyaritakake lelakone ana ing dalan, sarta kapriye anggone mari pangling marang Gusti Yesus, sajrone nyuwil-nyuwil roti.

36 Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων, αὐτὸς ἔστη
Bab-punika lajeng piyambakipun-sedaya ngrembug Panjenenganipun-piyambak jumeneng
[G3778](#) [G1161](#) [G0846](#) [G2980](#) [G0846](#) [G2476](#)

ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς,
wonten-ing tengah piyambakipun-sedaya lan ngandika piyambakipun-sedaya
[G1722](#) [G3319](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3004](#) [G0846](#)

Εἰρήνη ὑμῖν.
Tentrem-rahayu panjenengan-sedaya
[G1515](#) [G4771](#)

Nalika padha rembugan bab iku mau, Gusti dumadakan jumeneng ana ing tengahe sarta ngandika: "Tentrem rahayu anaa ing kowe kabeh."

37 πτοηθέντες δὲ, καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι, ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν.
kaget lajeng lan ajrih dados ngira roh ningali
[G4422](#) [G1161](#) [G2532](#) [G1719](#) [G1096](#) [G1380](#) [G4151](#) [G2334](#)

Kabeh padha kaget kaworan wedi, lan ngira weruh memedi.

38 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί τεταραγμένοι ἐστέ?
lan ngandika piyambakipun-sedaya Kenging-punapa kuwatir panjenengan-sedaya
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G5101](#) [G5015](#) [G1510](#)

καὶ διὰ τί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ
lan amargi kenging-punapa mangu-mangu mungguh wonten-ing -manah manah
[G2532](#) [G1223](#) [G5101](#) [G1261](#) [G0305](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2588](#)

ὑμῶν?
panjenengan-sedaya
[G4771](#)

Nanging Panjenengane banjur ngandika: "Yagene kowe padha kaget lan apa sababe dene kowe padha kethukulan rasa mangu-mangu ana ing sajroning atimu?"

39 ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι ἐγὼ εἰμι
priksanana -asta asta Kula lan -samparan samparan Kula bilih Kula inggih
[G3708](#) [G3588](#) [G5495](#) [G1473](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4228](#) [G1473](#) [G3754](#) [G1473](#) [G1510](#)

αὐτός. ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σὰρκα καὶ ὀστέα
Piyambakipun Grayangana Kula lan priksanana bilih roh daging lan balung
[G0846](#) [G5584](#) [G1473](#) [G2532](#) [G3708](#) [G3754](#) [G4151](#) [G4561](#) [G2532](#) [G3747](#)

οὐκ ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα.
mboten gadhah kados Kula panjenengan-sedaya-priksa gadhah
[G3756](#) [G2192](#) [G2531](#) [G1473](#) [G2334](#) [G2192](#)

Delengen tanganKu lan sikilKu, iki Aku dhewe; grayangana Aku lan satitekna, yen memedi rak ora ana daginge lan balunge, kaya kang padha kokdeleng ana ing Aku iki.”

40 καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς
lan punika ngandika nedahaken piyambakipun-sedaya –asta asta lan –samparan
[G2532](#) [G3778](#) [G3004](#) [G1166](#) [G0846](#) [G3588](#) [G5495](#) [G2532](#) [G3588](#)

πόδας.
samparan
[G4228](#)

Ngandika mangkono iku karo nedahake astane lan sampeyane.

41 ἔτι δὲ, ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς
taksih lajeng mboten-pitados piyambakipun-sedaya saking –kabungahan kabungahan
[G2089](#) [G1161](#) [G0569](#) [G0846](#) [G0575](#) [G3588](#) [G5479](#)

καὶ θαυμάζοντων, εἶπεν αὐτοῖς, Ἔχετέ
lan gumun ngandika piyambakipun-sedaya Panjenengan-sedaya-gadhah
[G2532](#) [G2296](#) [G3004](#) [G0846](#) [G2192](#)

τι βρώσιμον ἐνθάδε?
punapa-punapa dipun-tedha wonten-ngriki
[G5100](#) [G1034](#) [G1759](#)

Bareng kabeh durung padha ngandel marga saka bungahe lan isih padha kaeraman, Panjenengane nuli ngandika: “Ing kene apa ana sing kena dipangan?”

42 οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπποῦ
–piyambakipun-sedaya lajeng maringi Panjenenganipun ulam dipun-panggang
[G3588](#) [G1161](#) [G1929](#) [G0846](#) [G2486](#) [G3702](#)

μέρος.
saperangan
[G3313](#)

Banjur dicaosi iwak gorengan sairis.

43 καὶ λαβὼν, ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.
lan mendhet wonten-ngarsanipun piyambakipun-sedaya dhahar
[G2532](#) [G2983](#) [G1799](#) [G0846](#) [G5315](#)

Iku tumuli ditampeni lan didhahar ana ing ngarepe wong-wong mau.

44 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοῦς, Οὗτοι οἱ λόγοι μου,
Ngandika lajeng dhateng piyambakipun-sedaya Punika –pangandika pangandika Kula
[G3004](#) [G1161](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3778](#) [G3588](#) [G3056](#) [G1473](#)

οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὦν σὺν
ingkang Kula-ngandika dhateng panjenengan-sedaya nalika taksih kaliyan
[G3739](#) [G2980](#) [G4314](#) [G4771](#) [G2089](#) [G1510](#) [G4862](#)

ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν
panjenengan-sedaya bilih kedah dipun-jangkepi sedaya –punapa kaserat wonten-ing
[G4771](#) [G3754](#) [G1163](#) [G4137](#) [G3956](#) [G3588](#) [G1125](#) [G1722](#)

τῷ νόμῳ Μωϋσεως, καὶ τοῖς προφῆταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ.
–Toret Toretipun Musa lan –para Nabi lan Masmur bab Kula
[G3588](#) [G3551](#) [G3475](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4396](#) [G2532](#) [G5568](#) [G4012](#) [G1473](#)

Banjur padha dipangandikani mangkene: “Yaiki pituturKu kang Dakkandhakake marang kowe kabeh, nalika Aku isih nunggal karo kowe, yaiku yen kabeh kang wis katulisan tumrapping Aku ana ing sajroning kitab-Torete Nabi Musa lan kitabe para nabi sarta kitab Masmur, iku kudu kayektenan.”

45 τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι
 lajeng mbikak piyambakipun-sedaya –akal–budinipun akal–budi supados mangertos
[G5119](#) [G1272](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3563](#) [G3588](#) [G4920](#)

τὰς γραφάς,
 –Kitab–Suci Kitab–Suci
[G3588](#) [G1124](#)

Panjenengane banjur mbuka pikirane wong-wong mau supaya padha ngreti marang Kitab Suci.

46 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι οὕτως γέγραπται, παθεῖν
 lan ngandika piyambakipun-sedaya bilih mekaten kaserat nandhang–sangsarana
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3754](#) [G3779](#) [G1125](#) [G3958](#)

τὸν Χριστὸν, καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ;
 –Sang Kristus lan wungu saking tiyang–pejah –ing kaping–tiga dinten
[G3588](#) [G5547](#) [G2532](#) [G0450](#) [G1537](#) [G3498](#) [G3588](#) [G5154](#) [G2250](#)

Pangandikane: “Ana kang katulisan mangkene: Sang Kristus pinasthi nandhang sangsarana lan ing telung dinane wungu saka ing antarane wong mati.

47 καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετόνοια
 lan dipun–wartosaken wonten–ing –asmanipun asma Panjenenganipun pitobat
[G2532](#) [G2784](#) [G1909](#) [G3588](#) [G3686](#) [G0846](#) [G3341](#)

εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρχάμενοι ἀπὸ
 tumuju pangapunten dosa dhateng sedaya –bangsa bangsa wiwit saking
[G1519](#) [G0859](#) [G0266](#) [G1519](#) [G3956](#) [G3588](#) [G1484](#) [G0756](#) [G0575](#)

Ἱερουσαλήμ.
 Yérusalèm
[G2419](#)

Karodene maneh: pawarta bab pamratobat lan apuraning dosa kudu kaundhangake marang sakabehing bangsa atas asmane, wiwit saka ing Yerusalem.

48 ὑμεῖς «ἐστε» μάρτυρες τούτων.
 Panjenengan–sedaya inggih seksi bab–punika
[G4771](#) [G1510](#) [G3144](#) [G3778](#)

Dene kowe kang padha dadi seksine bab iku mau kabeh.

49 καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἐξαποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρός μου
 lan mirsanana Kula ngintunaken –prajanjian prajanjianing saking Rama Kula
[G2532](#) [G3708](#) [G1473](#) [G0649](#) [G3588](#) [G1860](#) [G3588](#) [G3962](#) [G1473](#)

ἐφ’ ὑμᾶς; ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ
 tumrap panjenengan–sedaya panjenengan–sedaya nanging kersaa–lerem wonten–ing –kutha
[G1909](#) [G4771](#) [G4771](#) [G1161](#) [G2523](#) [G1722](#) [G3588](#)

πόλει, ἕως οὗ ἐνδύσησθε ἐξ ὕψους δύναμιν.
 kutha ngantos nalika dipun–agemi saking nginggil daya
[G4172](#) [G2193](#) [G3739](#) [G1746](#) [G1537](#) [G5311](#) [G1411](#)

Sabanjure kowe bakal padha Dakkirmi apa kang wis dijanjekake dening RamaKu. Nanging kowe padha anaa ing kutha kene dhisik, nganti kowe wis padha kaparingan kasekten saka ing ngaluhur.”

50 Ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς [ἔξω], ἕως πρὸς Βηθανίαν, καὶ
 Ngirid lajeng piyambakipun-sedaya medal ngantos dumugi Bétania lan
[G1806](#) [G1161](#) [G0846](#) [G1854](#) [G2193](#) [G4314](#) [G0963](#) [G2532](#)

ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ, εὐλόγησεν αὐτούς.
 ngangkat –asta asta Panjenenganipun mberkahi piyambakipun-sedaya
[G1869](#) [G3588](#) [G5495](#) [G0846](#) [G2127](#) [G0846](#)

| Sawise mangkono para sakabate banjur kadhawuhan ndherek Gusti Yesus menyang ing jaban kutha, menyang ing sacedhake desa Betania. Ana ing kono Panjenengane nuli ngangkat astane, para sakabat padha diberkahi,

51 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτούς,
 lan dados wonten-ing –wekdal mberkahi Panjenenganipun piyambakipun-sedaya
[G2532](#) [G1096](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2127](#) [G0846](#) [G0846](#)

διέστη ἀπ’ αὐτῶν καὶ, ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν.
 misah saking piyambakipun-sedaya lan dipun-angkat dhateng –swarga swarga
[G1339](#) [G0575](#) [G0846](#) [G2532](#) [G0399](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3772](#)

| lan nalika mberkahi mau, Panjenengane banjur nilar para sakabate tuwin mitrane menyang ing swarga.

52 καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς
 lan piyambakipun-sedaya nyembah Panjenenganipun wangsul dhateng
[G2532](#) [G0846](#) [G4352](#) [G0846](#) [G5290](#) [G1519](#)

Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης.
 Yérusalèm kanthi kabungahan ageng
[G2419](#) [G3326](#) [G5479](#) [G3173](#)

| Para sakabat banjur padha sujud nyembah marang Panjenengane, nuli padha bali menyang ing Yerusalem kalawan bungah banget,

53 καὶ ἦσαν διὰ παντὸς ἐν τῷ ἱερῷ,
 lan tansah salaminipun saben-wekdal wonten-ing –Padaleman-Suci Padaleman-Suci
[G2532](#) [G1510](#) [G1223](#) [G3956](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2411](#)

εὐλογοῦντες τὸν Θεόν.
 memuji –Gusti Allah
[G2127](#) [G3588](#) [G2316](#)

| sarta tansah padha ana ing Padaleman Suci lan ngluhurake Gusti Allah.